

Lamatiste käsitus – ennetamine ja konservatiivne ravi – ravijuhendi rakenduskava
(töörühma on kinnitanud 30.aprill 2015)

Eesmärk	Ravijuhend ühtlustab õendus- ja hooldustöötajate teadmisi lamatiste ennetamisvõtetest ja juba tekkinud lamatishaavandite esmasest käsitlusest, vähendades seeläbi patsiendi vaevusi ja tervishoiukulusid.		
Barjäärid	<ul style="list-style-type: none"> • Tervishoiu- ja hoolekandeesutuste töötajate ressursi- ja infopuudus • Muutustele vastuseis. • Kartus, et uute tegevuste kasutamine suurendab ressursside vajadust. 		
Peamised edutegurid	<ul style="list-style-type: none"> • Ravijuhendi kättesaadavaks tegemine, selle levitamine ning sihtrühma teadlikkus ravijuhendi soovitustest. • Õdede ja hooldajate meeskonnatöö tõhustamine ja nende teadlikkuse tõstmine lamatiste ennetamisest ning esmasest käsitlusest. • Ravijuhendi soovituste rakendumise järjepidev hindamine patsiendikäsitluse ja ravitulemuste osas (statistika võrdlus, audit, küsitlused) koos tagasisidega arstidele ja õdedele. • Tervishoiuressursside optimeerimine • Patsientide ja nende lähedaste teadlikkuse suurenemine lamatiste ennetusest ja esmasest käsitlusest. 		
Tegevused ravijuhendi rakendamiseks		Aeg	Vastustasand
1. Levitamine	<ul style="list-style-type: none"> • Valminud ravijuhendit levitatakse paberversioonis kõikide tervishoiu- ja hoolekandeesutuste juhtide seas (st osakonnajuhatajad, õendusjuhid). Lisaks õe ning arstiteaduskonna üliõpilastele vastavate koolide raamatukogudes. Tiraaž u 3000 tk (perearstikeskused, koduõed, iseseisev statsionaarne õendusabi, tervishoiuasutused, õppeasutused, hoolekandeesutused) • Ravijuhendi täielik- ja lühiversioon koos lisadega avaldatakse veebilehel www.ravijuhend.ee. • Arste ja -õdesid teavitatakse elektrooniliste kanalite, erialaste väljaannete ja erialaste konverentside kaudu. • Õendusjuhtidega (HOÜ) infopäev • Omastehooldaja ühingule infopäev • Koduõdede ja psühhiaatriaõdede infopäev 	<p>September 2015</p> <p>September 2015</p> <p>September 2015</p> <p>September-oktoober 2015 25.09. 2015</p> <p>13.11.2015</p>	<p>EHK</p> <p>EHK</p> <p>Koostöös ravijuhendi koostajatega</p> <p>„</p> <p>EHK koostöös ravijuhendi koostajatega</p> <p>„</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Pereõdede sügiskonverents 		”
2. Koolitus	<p>A. Võtmekoolitajate (8-10) koolitamine (sh koolituskava ja -materjalide väljatöötamine koos metoodikaga)</p> <p>B. Võtmekoolitajate supervisioon</p> <p>C. Õdede spetsialiseerumine kliinilise õe erialal (haavaravi õed, kes saavad ka lamatise ennetamise ja ravi spetsiifika)</p> <p>D. Täiendkoolituste pakkumine tervishoiukõrgkoolides ja TÜ täiendkoolituse keskuses</p>	<p>September – detsember 2015</p> <p>Alates 2015 detsember regulaarselt</p> <p>Alates 2016</p> <p>Alates 2016</p>	<p>EHK</p> <p>EHK</p> <p>Koostöös tervishoiu kõrgkoolidega</p> <p>Koostöös tervishoiu kõrgkoolidega</p>
3. Patsiendi-õpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Patsiendi ja lähedaste teadlikkuse tõstmine lamatiste tekkeriskidest ja ennetusest. • Patsiendi juhendmaterjali levitamine – paberversioonis perearstikeskustes ja elektrooniliselt veebilehe www.ravijuhend.ee kaudu ja lisaks videomaterjali tootmine 	al 2016	
4. Rakendamise eeltingimused - ravijuhendi rakendamiseks vajalike muudatuste ettevalmistamine	<p>A. Õendusabi teenuse hinna korrigeerimisel arvestatud ravijuhendis soovitatud madratsinõuetega ning arvestatud uue hinna kujunemisel.</p> <p>B. Tervishoiu- ja hoolekandetasutuste kvaliteediraamatutesse lamatiste ennetuse lisamine või prioriteetsuse tõstmine.</p> <p>C. Braden mõõdiku lisamine õdede töövahendiks. Bradeni kasutusluba on olemas.</p> <p>D. NPUAP/EPUAP klassifikatsioonisüsteemi kasutamistloa taotlemine Eestile.</p> <p>E. NPUAP/EPUAP klassifikatsioonisüsteemi kasutuselevõtmine</p> <p>F. Lamatiste õige kodeerimise juurutamine (kodeerimine raviarvele) – kodeerimisjuhend</p> <p>G. Lamatise dokumenteerimine (vormide kasutuselevõtmine)</p>	<p>al 2015</p> <p>al 2016</p> <p>sept 2015</p> <p>2015</p> <p>Al 2016</p> <p>Sept 2015</p> <p>Al 2016</p>	<p>Tervishoiu-asutused, koduõed, pereõed EHK</p> <p>Tervishoiu-asutused, koduõed, pereõed</p> <p>EHK</p> <p>Tervishoiu-asutused, koduõed, pereõed</p>

Ravijuhendi rakendamise jälgimine (indikaatorid)		Aeg	Vastustasand
	Lamatise tekkeriski hindamiseks kasutatakse struktureeritud skaalasid. Tervishoiuasutustes, kus osutatakse iseseisvat statsionaarset õendusabi, samuti ka koduõenduses ja pereõenduses. Hindamised on teostatud vastavalt soovitudele.	Alates 2016	Tervishoiu- ja hoolekandeametite statistika
	Lamatiste hooldusplaani kasutamine	Alates 2016	Tervishoiu- ja hoolekandeametite statistika
	Muutused statistikas (esineb vähem lamatiste esmajuhte ja 2-4 astme lamatise) ja ravikuludes (lamatishaavandi kodeerimisjuhendi alusel)	al 2017	Tervishoiu- ja hoolekandeametite statistika
	Lamatise ennetamise vastavust ravijuhendile on hinnatud kliinilise auditiga ning on tagasisidestatud teenuse pakkujatele.	2018	EHK
	Lamatishaavandi tekkimine 72 tunni jooksul või hiljem alates haiglasse/osakonda saabumisest	2017	EHK koostöös INKga
	Rakendusuringud - Ravijuhendi mõju ja võimalusi rakendamiseks on uuritud rakendusuringutega <ul style="list-style-type: none"> - Kaardistada õdede ja hooldajate teadmised ja hoiakud lamatise ennetamisest - Koolituse sekkumiste võrdlusena toodud patsiendi lamatishaavandite vähenemine? 	al 2017	Tartu või Tallinna Tervishoiu Kõrgkool või TÜ õendus-teaduskond koostöös EHKga
	Koolitatud on x arv õendus ja hooldustöötajaid	2017 alates 2016 kohta	EHK koostöös tervishoiuasutustega (sh kodu- ja pereõed)